

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 451/2018-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 62 Ek 157/2017 a súdnej exekútorky [REDACTED] pri výkone exekúcie na základe poverenia Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 62 Ek 157/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. septembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], advokátky, [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 5 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 62 Ek 157/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“) a postupom súdnej exekútorky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „súdna exekútorka“) pri výkone exekúcie na základe poverenia okresného súdu v napadnutom konaní.

2. Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou napadnutého exekučného konania v procesnom postavení povinnej o vymoženie sumy 3 985,38 €, kde exekučným titulom je pohľadávka (z titulu trov právneho zastúpenia, pozn.) oprávneného priznaná exekučným titulom rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z 23. marca 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 Cob 345/2016 z 10. mája 2017 (ďalej len „exekučný titul“). Sťažovateľka po doručení upovedomenia o začatí exekúcie podala návrh na zastavenie exekúcie, o ktorom rozhodol vyšší súdny úradník v napadnutom konaní uznesením z 30. januára 2018 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) tak, že návrh sťažovateľky zamietol. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 62 Ek 157/2017 z 24. mája 2018 (ďalej len „uznesenie z 24. mája 2018“) tak, že sťažnosť sťažovateľky zamietol. Po nadobudnutí právoplatnosti

a vykonateľnosti (20. júla 2018) uznesenia z 24. mája 2018 vydala súdna exekútorka 28. augusta 2018 upovedomenie o začatí exekúcie príkazanim pohľadávky z účtu v banke a dva exekučné príkazy. Sťažovateľke bola 30. augusta 2018 z jej účtu odpísaná suma 5 066,64 € a 31. augusta 2018 suma 203,40 €.

3. Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu namieta, že postupom okresného súdu a súdnej exekútorke v napadnutom konaní došlo k zásahu do jej označených práv. Argumentuje tým, že exekučný titul bol vydaný v základnom konaní v rozpore so zákonom na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože okresný súd rozhodol o trovách konania samostatným výrokom ešte podľa vtedy platného Občianskeho súdneho poriadku, ale v priebehu odvolacieho konania už vstúpil do platnosti nový procesný kódex, Civilný sporový poriadok, ktorý neumožňoval krajskému súdu potvrdiť výrok o trovách súdu prvej inštancie z dôvodov uvedených v sťažnosti. Z tohto dôvodu sťažovateľka považuje exekučný titul za nevykonateľný. Exekučný súd pochybil, ak jej návrhu na zastavenie exekúcie nevyhovel. V tejto súvislosti rozvíja svoju argumentáciu aj v tom smere, že v dôvodoch na zastavenie exekúcie poukazovala na to, že exekučný titul bol vydaný v konaní, v ktorom všeobecné súdy neprihľadli na neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré podľa jej názoru vyplývali zo spotrebiteľského vzťahu s oprávnenou. Sťažovateľka okrem iného vo svojom návrhu na zastavenie exekúcie namietala aj to, že exekučný titul je v rozpore s dobrými mravmi, resp. s verejným poriadkom. Súdnej exekútorke sťažovateľka vyčíta, že *„vykonala na moju ťarchu nútenú exekúciu náhrady výdavkov spojených so zastupovaním v exekučnom konaní a náhrady trov konania na základe nevykonateľných uznesení Súdu v rozsahu výroku o nároku oprávnenej na náhradu týchto trov skôr, ako mi bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie príkazanim pohľadávky z účtu v banke... týmto postupom mi súdna exekútorka zabránila domáhať sa súdnej ochrany voči nevykonateľným uzneseniam Súdu v časti výroku o nároku oprávnenej na náhradu trov konania pred Súdom o návrhu na zastavenie exekúcie a Sťažnosti“*.

4. Na základe uvedenej argumentácie a argumentácie použitej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o tomto petite:

„1. Okresný súd Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 62Ek/157/2017 a súdna exekútorka p. [REDAKOVANÉ], exekútorský úrad Prešov (rozhodnutie MS SR č. 426/2003-410, [REDAKOVANÉ]) pri nútenom výkone exekúcie vedenej pod sp. zn. 254EX 1817/17 (62Ek/157/2017) na základe poverenia Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 20.10. 2017, sp. zn. 62Ek/157/2017 porušili základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru a právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5 270,04 €, ktoré je Okresný súd Banská Bystrica povinný zaplatiť na účet [REDAKOVANÉ] do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov konania, ktorú je Okresný súd Banská Bystrica povinný zaplatiť na účet [REDAKOVANÉ] do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Ústavný súd ešte pred preskúmaním dôvodov sťažnosti považoval za potrebné zaujať stanovisko ku skutočnosti, že sťažovateľka – advokátka k sťažnosti nepripojila splnomocnenie na svoje zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd v minulosti uvedené považoval za nedostatok sťažnosti, ktorý štandardne viedol k odmietnutiu sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, naposledy vo veci vedenej pod I. ÚS 154/2014 s odkazom na skoršiu rozhodovaciu prax (III. ÚS 37/02, III. ÚS 14/01, III. ÚS 102/01, I. ÚS 93/02, I. ÚS 125/03, II. ÚS 284/2010, I. ÚS 373/2010). Ústavný súd však v neskoršom období tzv. mlčky upustil od tejto praxe (napr. IV. ÚS 213/2013, III. ÚS 368/2018, I. ÚS 174/2018) a taktiež aj v iných veciach sťažovateľky, ktorá nebola zastúpená iným advokátom, pričom jej sťažnosti neodmietol z dôvodu tohto nedostatku (II. ÚS 186/2016, III. ÚS 479/2016, III. ÚS 709/2017). Ústavný súd, vychádzajúc z uvedeného, v súvislosti s problematikou požiadavky vyplývajúcej z § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde u sťažovateľov advokátov, ktorí v konaní pred ústavným súdom nie sú zastúpení iným advokátom, poukazuje na samotný účel zastúpenia kvalifikovaným právnym zástupcom v konaní pred ústavným súdom, ktorým je schopnosť skoncipovať a predložiť kvalifikovanú sťažnosť ústavnému súdu. Podľa názoru ústavného súdu účel požiadavky povinného zastúpenia advokátom v konaní pred ústavným súdom vyplývajúci z § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde je naplnený aj v prípadoch, že samotný sťažovateľ je sám advokátom, pretože tento sťažovateľ je nepochybne dostatočne kvalifikovaný na skoncipovanie sťažnosti a zastupovanie v konaní pred ústavným súdom

a zároveň sám môže zastupovať iných sťažovateľov v konaniach pred ústavným súdom. Ústavný súd preto konštatuje, že upustil od požiadavky, aby sťažovateľ, ktorý je sám činný advokát, bol v konaní pred ústavným súdom zastúpený iným advokátom a nepovažoval to za prekážku meritórneho preskúmania sťažnosti, pretože v opačnom prípade, teda odmietnutia sťažnosti pre nedostatok právneho zastúpenia sťažovateľa advokáta, by bolo možné považovať za prílišný formalizmus, ktorý by mohol viesť k odňatiu prístupu k súdu, konkrétne prístupu k ústavnému súdu.

10. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

11. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

12. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti (návrhu) ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 453/2011).

13. Ústavný súd, vychádzajúc z petitu sťažnosti, ktorou sťažovateľka napádala výlučne len postup okresného súdu v napadnutom konaní, a zároveň z odôvodnenia sťažnosti, kde sťažnostná argumentácia smerovala len proti uzneseniu okresného súdu z 24. mája 2018, ktorým rozhodol o jej návrhu na zastavenie exekúcie, ústavný súd konštatuje, že namietaný postup okresného súdu v napadnutom konaní bol konzumovaný

a zavŕšený uznesením z 24. mája 2018, ktoré však sťažovateľka svojou sťažnosťou nenapadla. Vychádzajúc z uvedeného a skutočnosti, že sťažovateľka iný postup okresného súdu, ktorý by mohol viesť k záveru o možnom porušení jej označených práv v napadnutom konaní, neidentifikovala, ústavný súd jej sťažnosť v časti, v ktorej namietala postup okresného súdu v napadnutom konaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Uvedený záver platí v celom rozsahu namietaných práv, to znamená aj hmotných práv podľa namietaných článkov ústavy a dodatkového protokolu.

14. Sťažovateľka v rámci svojej sťažnosti len zopakovala tie isté výhrady, ktoré už predostrela pred všeobecnými súdmi v základnom konaní a tieto zopakovala aj v napadnutom konaní pred okresným súdom ako súdom exekučným, pričom všeobecné súdy na jej argumentáciu aj reagovali a poskytli jej aj ústavne konformné odpovede. Skutočnosť, že sťažovateľka svoju argumentáciu v konaní pred ústavným súdom len zopakovala, vedie ústavný súd k záveru, že sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom nepredostrela žiadnu ústavnoprávnu argumentáciu, ktorou by relevantne spochybnila postup okresného súdu v napadnutom konaní, resp. takú, ktorá by odôvodňovala vysloviť porušenie jej označených práv napadnutým postupom okresného súdu.

15. Nad rámec dôvodov odmietnutia sťažnosti v tejto jej časti ústavný súd dodáva, že sťažovateľka ako osoba znalá práva by si mala byť vedomá toho, že prezentované argumenty v návrhu na zastavenie exekúcie je možné účinne uplatniť iba v konaní, ktorého výsledkom bol exekučný titul, vrátane prípadnej ústavnej sťažnosti. Táto známa skutočnosť nakoniec vyplýva aj z uznesenia z 24. mája 2018, ktoré na veľkom priestore a precízne odôvodňuje zamietnutie návrhu na zastavenie exekúcie.

16. Pokiaľ sťažovateľka namietala postup súdnej exekútorke v napadnutom exekučnom konaní, ktorým len realizovala svoje oprávnenia v súlade so zákonom, ústavný súd konštatuje, že v uvedenom postupe súdnej exekútorke nezistil žiadne pochybenie, ktoré by mohlo viesť k záveru o prípadnom porušení označených práv sťažovateľky. Skutočnosť, že exekútorke prikázala banke, aby z účtu sťažovateľky boli odpísané finančné prostriedky zahrňujúce aj trovy konania v súvislosti s jej neúspešným návrhom

na zastavenie exekúcie, ktoré boli priznané oprávnenému samostatným výrokom uznesenia okresného súdu z 24. mája 2018, uvedený postup súdnej exekútky bol podložený právoplatným a vykonateľným rozhodnutím okresného súdu z 24. mája 2018 (právoplatné 20. júla 2018, pozn.), proti ktorému nebolo prípustné odvolanie, a dodatkom poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré okresný súd vydal pod č. 6117240680 z 27. augusta 2018 v súlade s § 199d zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedené priamo vyplýva z exekučného príkazu č. 2, ktoré v kópii k sťažnosti priložila sama sťažovateľka. Ústavný súd vychádzajúc, z uvedeného konštatuje, že v postupe súdneho exekútora v napadnutom konaní nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mohla viesť k vysloveniu porušenia sťažovateľkou namietaných práv, preto ústavný súd aj túto časť sťažnosti sťažovateľky v celom rozsahu namietaných práv vrátane práv hmotnej povahy odmietol v rámci jej predbežného prerokovania podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. novembra 2018